

MINISTERSTWO RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 538 117 280
<https://www.gov.pl/web/rodzina>, e-mail: Sekretariat.DPS@mrips.gov.pl

DPS-I.070.31.2022.AP

Warszawa, dn. 28 kwietnia 2022 r.

Pani Ewa Grzegorzółka
Członek Zarządu
Stowarzyszenia Interwencji Prawnej

Szanowna Pani Prezes,

w odpowiedzi na pismo z 6 kwietnia 2022 r. L. Dz. 1/4/2022/KT w sprawie interpretacji przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przekazane do tutejszego resortu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, przekazuję wyjaśnienia w zakresie kompetencji Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej.

Zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, 682, 683, 684 i 830) – specustawa - obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Wskazany przepis odsyła zatem do regulacji art. 2 ust. 1 ww. specustawy, zgodnie z którą pobyt legalny to pobyt obywatela Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie w ust. 3 art. 2 znajduje się regulacja wyraźnie wyłączająca spod przepisów specustawy osoby posiadające określone tytuły pobytowe.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z uzasadnieniem do projektu wskazanej ustawy miała ona na celu stworzenie szczególnej regulacji prawnej zapewniającej doraźną podstawę prawną do legalnego pobytu obywatelom Ukrainy, którzy w wyniku działań wojennych zostali zmuszeni do opuszczenia swojego kraju pochodzenia i wjechali, posiadając stosowne uprawnienie wjazdowe, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Specustawa ustanowiła szczególną podstawę prawną dla uznania za legalny pobyt obywateli Ukrainy. Ponadto wprowadziła dla tych osób wiele szczególnych uprawnień.

Specjalny, odformalizowany tryb nadawania numeru PESEL jest skierowany właśnie do osób, których pobyt jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

Jeśli więc osoba przebywała na terytorium Polski przed 24 lutego br. i nie opuściła Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie, nie jest osobą uprawnioną do świadczeń z pomocy społecznej na podstawie art. 29 specustawy. Ewentualne uprawnienie takich osób do świadczeń z pomocy społecznej zależy od ich tytułu pobytowego – tytuły uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej wymieniają art. 5 i 5a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.).

Dodatkowo w specustawie wprowadzono regulację (art. 30) która wyjątkowo poszerza działanie tej ustawy przyznając prawo do świadczeń z pomocy społecznej osobom, które nie są do nich uprawnione na podstawie art. 29. Warunkiem uzyskania pomocy jest bycie obywatelem Ukrainy, którego członek rodziny powrócił na terytorium Ukrainy. Nie wymaga się w tym przypadku legalności pobytu na podstawie specustawy, lecz legalności pobytu na innej podstawie.

Celem przepisu było zabezpieczenie prawa do podstawowych świadczeń przede wszystkim dla kobiet, których mąż powrócił do Ukrainy w celu udziału w działaniach zbrojnych.

Przedstawiając niniejsze informuję, że resortem wiodącym dla projektu specustawy było Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, do którego właściwości należą między innymi kwestie interpretacji jej przepisów w zakresie legalności pobytu i nadawania numeru PESEL.

z poważaniem

Justyna Pawlak

Dyrektor

Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

i Administracji

Departament Administracji Publicznej

Dot. DAP-WSUST-0771-271/2022